

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 145/20
U Luxembourggu 24. studenoga 2020.

Presuda u spojenim predmetima C-225/19 i C-226/19
R.N.N.S. i K.A./ Minister van Buitenlandse Zaken

Država članica koja donosi odluku o odbijanju schengenske vize zbog prigovora druge države članice mora u toj odluci navesti dotičnu državu članicu kao i poseban razlog za odbijanje koji se temelji na tom prigovoru uz, prema potrebi, njegovo obrazloženje

Egipatski državljanin s boravištem u zemlji svojeg podrijetla (predmet C-225/19) i sirijska državljanica s boravištem u Saudijskoj Arabiji (predmet C-226/19) podnijeli su zahtjeve za schengensku vizu¹ Ministru van Buitenlandse Zaken (ministar vanjskih poslova, Nizozemska; u dalnjem tekstu: ministar), kako bi mogli posjetiti članove svojih obitelji koji borave u Nizozemskoj. Međutim, njihovi su zahtjevi odbijeni te im je, u skladu sa Zakonom o vizama, to odbijanje priopćeno primjenom standardnog obrasca², u kojem se nalazi jedanaest polja koja valja označiti ovisno o odabranom razlogu. Budući da je u tim slučajevima bilo označeno šesto polje, odbijanje vize obrazloženo je činjenicom da su dotične osobe smatrane prijetnjom za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose države članice³. To odbijanje vize bilo je posljedica prigovora koje su istaknule Mađarska i Njemačka, s kojima su se nizozemska tijela bila prethodno savjetovala u okviru postupka predviđenog Zakonom o vizama⁴. Međutim, dotičnim osobama u obrascu nije pruženo nikakvo pojašnjenje o identitetu tih država članica, posebnom razlogu odbijanja koji je odabran od četiriju mogućih (prijetnja za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose) ili o razlozima zbog kojih se smatralo da predstavljaju takvu prijetnju.

Dotične osobe podnijele su ministru pritužbu koja je odbijena. Stoga su pred Rechtbankom Den Haag, zittingsplaatsom Haarlem (Sud u Haagu, stalna služba u Haarlemu, Nizozemska) podnijele tužbu⁵, tvrdeći da im nije pružena djelotvorna sudska zaštita, s obzirom na to da nisu mogle osporavati meritum tih odluka. Taj je sud odlučio postaviti Sudu pitanje, s jedne strane, o obrazloženju koje treba priložiti uz odluku o odbijanju vize, ako je to odbijanje opravdano prigovorom druge države članice, kao i, s druge strane, o mogućnosti da taj razlog za odbijanje bude podvrgnut sudskom nadzoru u okviru pravnog sredstva protiv odluke o odbijanju vize i opsegu takvog nadzora.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud presuđuje da država članica koja je donijela odluku o odbijanju vize zbog prigovora koji je istaknula druga država članica mora u toj odluci navesti potonju državu članicu kao i

¹ Viza za tranzit preko ili planirani boravak na području država članica koji ne prelazi tri mjeseca unutar šestomjesečnog razdoblja. Vizu je izdala država članica, u skladu s Uredbom (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (SL 2009., L 243, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svežak 12., str. 8. i ispravak SL 2018., L 284, str. 38.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) br. 610/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. (SL 2013., L 182, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svežak 12., str. 285. i ispravak SL 2014., L 225, str. 91.) (u dalnjem tekstu: Zakonik o vizama).

² Obrazac koji se nalazi u Prilogu VI. Zakoniku o vizama te je predviđen člankom 32. stavkom 2. tog zakonika

³ Razlog za odbijanje predviđen u članku 32. stavku 1. točki (a) podtočki VI. Zakonika o vizama

⁴ Postupak prethodnog savjetovanja predviđen u članku 22. Zakonika o vizama

⁵ Pravno sredstvo predviđeno člankom 32. stavkom 3. Zakonika o vizama

poseban razlog za odbijanje koji se temelji na tom prigovoru uz, prema potrebi, njegovo obrazloženje.

U tom pogledu, Sud ističe da značajke pravnog sredstva protiv odluke o odbijanju vize treba utvrditi u skladu s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, kojim se jamči pravo na djelotvoran pravni lijek. Na temelju te odluke dotična osoba mora imati mogućnost upoznati se s razlozima na kojima se temelji odluka donesena u odnosu na nju, bilo čitanjem same odluke ili priopćenjem tih razloga na njezin zahtjev. Osim toga, Sud navodi da, iako je obrazloženje koje odgovara šestom polju standardnog obrasca prethodno utvrđeno, nadležno nacionalno tijelo dužno je navesti potrebne informacije u rubrici naslovljenoj „Napomene“. Osim toga, Sud napominje da postoji novi standardni obrazac u kojem se različiti mogući razlozi za odbijanje, koji su prije bili navedeni bez razlikovanja, odsad međusobno razlikuju⁶.

Kao drugo, Sud smatra da sudovi države članice koja je donijela odluku o odbijanju vize zbog prigovora druge države članice ne mogu ispitivati materijalnu zakonitost tog prigovora. Zbog toga država članica koja je donijela odluku o odbijanju vize mora u toj odluci također navesti tijelo kojem se podnositelj zahtjeva može obratiti kako bi doznao koje pravne lijekove ima u tu svrhu na raspolaganju u državi članici koja je istaknula prigovor.

Kako bi došao do tog zaključka, Sud najprije ističe da je točno da je predmet sudskog nadzora koji provode sudovi države članice koja je donijela odluku o odbijanju vize ispitivanje zakonitosti te odluke. Nadležna nacionalna tijela ipak prilikom razmatranja zahtjeva za vizu uživaju široku marginu prosudbe u pogledu uvjeta za primjenu razloga za odbijanje predviđenih Zakonom o vizama i ocjene relevantnih činjenica. Sudski nadzor te margine prosudbe ograničava se stoga na provjeru toga temelji li se pobijana odluka na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi te sadržava li očitu pogrešku. U tom pogledu, kad je odbijanje vize opravdano činjenicom da se druga država članica usprotivila njezinu izdavanju, ti sudovi moraju imati mogućnost uvjeriti se da je postupak prethodnog savjetovanja s drugim državama članicama iz Zakona o vizama bio pravilno primijenjen, a osobito mogućnost provjere je li pravilno utvrđeno da se predmetni prigovor odnosi na podnositelja zahtjeva. Nadalje, ti sudovi moraju moći provjeriti jesu li poštovana postupovna jamstva, kao što je obveza obrazlaganja. Nasuprot tomu, nadzor osnovanosti prigovora druge države članice na nacionalnim je sudovima te drugе države članice.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je суду da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednakob je obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

Cjelovit tekst presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliu (+352) 4303 5536

⁶ Prilog III. Uredbi (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (SL 2019., L 188, str. 25. i ispravak SL 2020., L 20, str. 25.)